

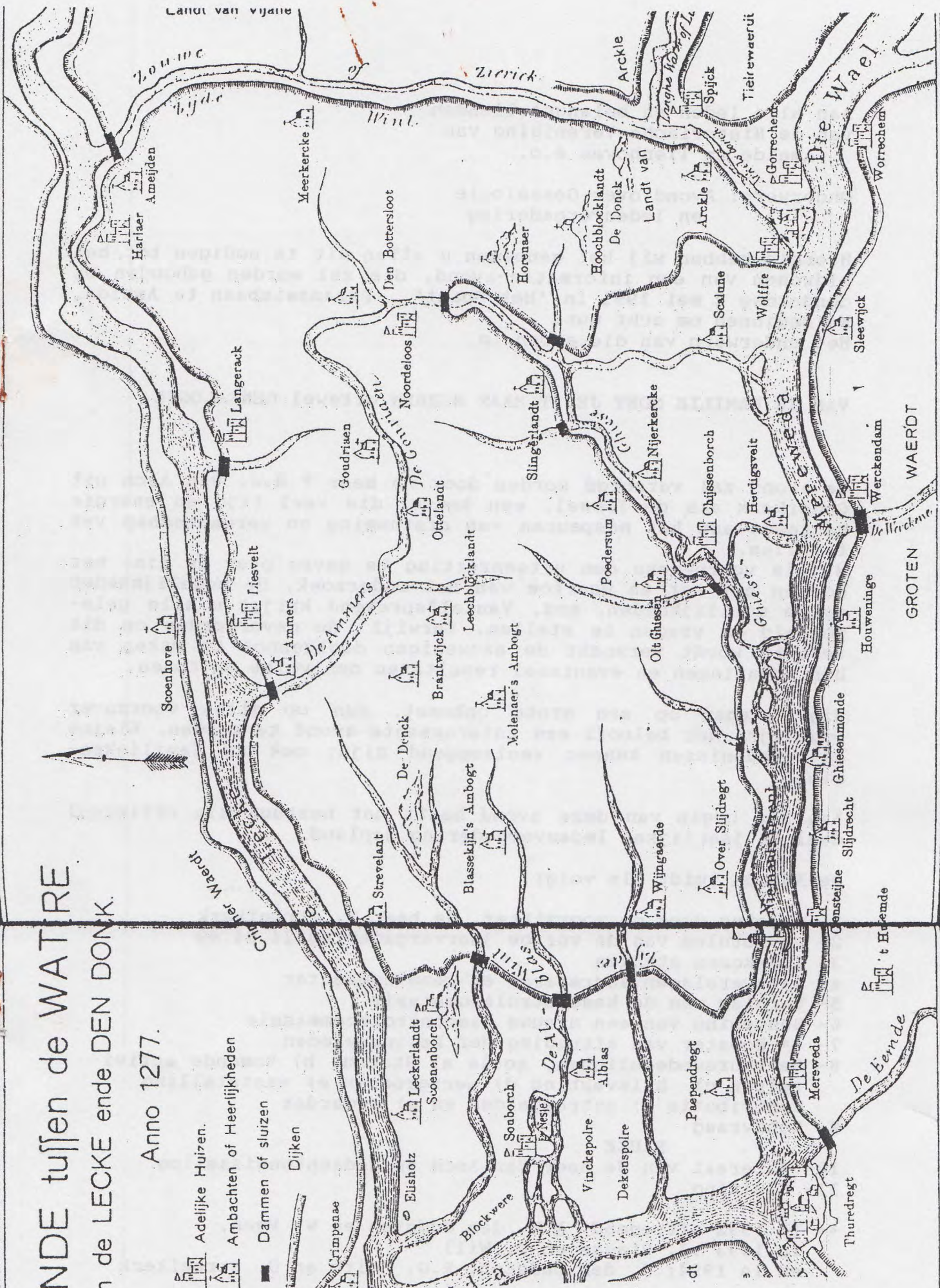

LANDE tussen de WATIRE

van de LECKE ende DEN DONK.

Anno 1277.

- Adelijke Huizen.
- Ambachten of Heerlijkheden
- Dammen of sluizen
- Dijken

Nieuwsblad van de Historische Vereniging
 Ameide en Tienhoven april 1991

Aan alle leden en belangstellenden
van de Historische Vereniging van
Ameide en Tienhoven e.o.

Onderwerp: Avond over Genealogie
en ledenvergadering

Hierbij hebben wij het genoegen u allen uit te nodigen tot het
bijwonen van een informatie-avond, die zal worden gehouden op
donderdag 2 mei 1991 in "Het Spant" , Paramasiebaan te Ameide.
We beginnen om acht uur.
Het onderwerp van die avond is

VAN JE FAMILIE MOET JE 'T MAAR HEBBEN oftewel GENEALOGIE.

De avond zal verzorgd worden door de heer F.H.J. van Asch uit
Ouderkerk aan de IJssel, een kenner die veel tijd en energie
bestedt aan het naspeuren van afstamming en verwantschap van
families.

Hij is voornemens een uiteenzetting te geven over de zin, het
hoe en het wat en waartoe van het onderzoek, de mogelijkheden
en de moeilijkheden, enz. Vanzelfsprekend krijgt u alle gele-
genheid om vragen te stellen, terwijl de gevorderden op dit
terrein wordt verzocht de aanwezigen deelgenoot te maken van
hun ervaringen en eventueel resultaten den volke te tonen.

Wij rekenen op een grote opkomst, dus op allen voorzover
mogelijk; het belooft een interessante avond te worden. Kleine
geschiedenissen kunnen veelzeggend zijn; ook uw familiekro-
niek.

Aan het begin van deze avond heeft het bestuur als officieel
deel de jaarlijkse ledenvergadering gepland.

De AGENDA luidt als volgt:

- 1- Opening door de voorzitter, de heer G. Streefkerk
 - 2- De notulen van de vorige jaarvergadering 24.04.90
 - 3- Ingekomen stukken
 - 4- Jaarverslagen secretaris en penningmeester
 - 5- Verslag van de kascontrolecommissie
 - 6- Benoeming van een nieuwe kascontrolecommissie
 - 7- ** Rooster van aftreding der bestuursleden
 - 8- Bestuursmededelingen, zoals a) Statuut b) komende activi-
teiten c) huisvesting d) werkgroepen e) vaststelling
contributie f) entreegelden en g) onderdak
 - 9- Rondvraag
- PAUZE
- 10- Referaat van de heer Van Asch en gedachtenwisseling
 - 11- Sluiting

** In 1992 aftredend A.M. den Oudsten en W. Veen,
in 1993 :J. Stasse en P. Will
en in 1994: C. den Oudsten, R.G. Smith en G. Streefkerk

JAARVERSLAG over het seizoen '90/'91 der Historische Vereniging te Ameide en Tienhoven.

(In het jaaroverzicht van vorig jaar (24.04.90) spraken we over 4 X 3 data; dit maal draaien we de factoren van de vermenigvuldiging om: 3 X 4. En wel: we hebben vier bestuursvergaderingen gehouden, vier bijeenkomsten belegd, terwijl we de overige activiteiten in vier rubrieken zouden kunnen indelen

Ja, we noemden zoeven het aantal bestuursvergaderingen, wat klopt voor de officiële, die bij roulatie werden gehouden bij een der bestuursleden thuis. Hierbij moet u wel optellen de vele telefonische overlegsituaties plus de officieuze bestuursbijeenkomsten na de leden- en andere vergaderingen. Allerlei bestuursberaad dat diende o.a. ter voorbereiding van laatstgenoemde vergaderingen, het doen passeren van het Statuut, het opstarten van werkgroepen, het organiseren van een excursie en opzetten van een tentoonstelling in juni a.s., de vulling van de Nieuwsbladen, enzovoorts.

Vier bijeenkomsten: 24 april '90 heeft de oud-president-kerkvoogd, de heer De Haan ons na het huishoudelijk gedeelte van de vergadering een blik -en wat voor een- gegund in de geschiedenis van onze Termeise kerk, materieel en geestelijk. Het enige minpunt was dat te weinig leden waren gekomen.

Op 3 oktober is het Statuut belegerd en ontzet. Met een tiental wijzigingen, voorgesteld door de Statutencommissie en enkele leden, is het door de aanwezige stemgerechtigden unaniem aanvaard. Daarna heeft ons lid, de heer A. Horden uit Noordeloos de aanwezigen getraceerd op een stukje streektaal, het Noorloos als regiolect, een lapje levend verleden.

De Gorinchemse heer Verhagen is op 28 november naar 'Het Spant' getogen om de vele aanwezigen een blik te gunnen in het leven van de Waard rondom de eeuwwisseling. Met schitterende oude dia's en begeleidende causerie is ons een goede avond bereid.

Op 7 maart is in het Verenigingsgebouw een avond belegd, waar oud-burgemeester Schakel een brok lokale en regionale geschiedenis tot leven heeft gebracht: Ameide en ommelanden vlak voor en tijdens de Tachtigjarige oorlog en de lotgevallen rondom het rampjaar 1672.. Vele leden waren aanwezig, nieuwe meldden zich aan.

Overige activiteiten: Op 22 september zijn we met z'n twintigen naar Gouda geweest, o.a. naar de Sint-Janskerk, gevolgd door een stadsrondleiding; een excursie die een vervolg verdient.

Met de werkgroepen wil 't nog niet zo erg lukken: er is er een van start gegaan; en wel de ordening van het kerkelijk archief van Tienhoven; wel hebben we goede hoop dat in het najaar een en ander aangepakt wordt.

Nu het Statuut de notaris is gepasseerd en we ingeschreven staan bij de Kamer van Koophandel, beschikken we binnenkort, wie weet, over het hebben en houden van de Stichting Oud-Termei, waarvan acte.

In de vierde plaats noemen we de promotie activiteiten: In het kader van de culturele manifestatie (Anjerdag 1990 16 juni) Ameide Anjerstad - Zederik cultureel heeft onze voorzitter een hoog gezelschap rondgeleid door de Waard. Verder hebben we acte de presence gegeven op Monumentendag -gastvrouw op het oude Stadhuis- en op de Termeise paardenmarkt; beide hebben via kaartverkoop en ledenwinst behoorlijk profijt opgeleverd.

De vereniging zou thans over meer spulletjes kunnen beschikken, als ze maar opslagruimte had; wel is ons het Mandenbreierspatroon-notulenboek uit de jaren 1932 - 1941 ter hand gesteld (zie verder onder Schenkingen).

Inmiddels is de vereniging lid geworden van het overkoepelend orgaan:Historish Overleg te Gorinchem en van de Stichting Volkscultuur te Utrecht

Het aantal leden bedraagt thans 81

Het blijft ons streven meer leden te werven, actieve en passieve. Onder de eerste verstaan we o.a. mensen die zelf deelnemen aan historisch onderzoek van de lokale en regionale geschiedenis en die het resultaat bijvoorbeeld daarvan op schrift stellen, of op andere wijze tonen, opdat anderen van deze produkties kennis kunnen nemen of profijt kunnen hebben, enz.

Passieve beoefening houdt in dat men zich beperkt tot het kennis nemen van wat anderen vinden of bevonden hebben, verzameld of geschreven hebben. Of mee op excursie. Nu zijn passieve leden uitermate belangrijk voor een vereniging, met name ten aanzien van de actieve beoefenaars, die hebben dusdoende een klankbodem, en ze kunnen actieve beoefenaars worden, je weet maar nooit.

Vandaar gezocht: leden van beide categorieen, opdat we dit jaar nog het honderdste lid kunnen verwelkomen.

Mandenmakers Patroonsvereniging

Ameide en Omstreken.

Notulenboek.

Opgericht 9 Dec. 1952.

(titelpagina)

Jaarverslag over '90/'91 van de penningmeester.

Contributies	f 1600,-
Rente	2,74
Kerkepad + extra foto's	397,-
Paardenmarkt	676,40
Totaal ontvangsten	f 2676,14

Zaalhuur Spant en Ver. gebouw	f 311,45
Sprekers	225,-
Nota's Drukkerij Crezee	929,85
Excursie Gouda: entrees etc.	95,-
Nota Rabo: Accept giro's	157,19
Gemeente Zederik	30,-
Stichting Paardenmarkt	90,-
Porto, fotokopieën, enveloppen etc.	92,05
Totaal uitgaven	f 1930,54

Ontvangsten	f 2676,14
Uitgaven	f 1930,54
Batig Saldo	f 745,60

SCHENKINGEN

We noemen er twee met name:

a- het hierboven vermelde Manderbreierspatroonnotulenboek (wat een woord van lange adem), het boek zelf niet, want het bevat de verslagen van de jaren 1934 tot 1942. Het jaar waarin het vergaderen van zo vele verenigingen verboden ofwel bijna onmogelijk gemaakt werd.

Het staat boordevol vertrouwde namen, zoals de Bouters, de Van der Zouwens, de Van kekems, De kruyken, Middelkopen en Ver- sluizen.

Dit is vast iets voor de a.s. werkgroep GRIENDCULTUUR.

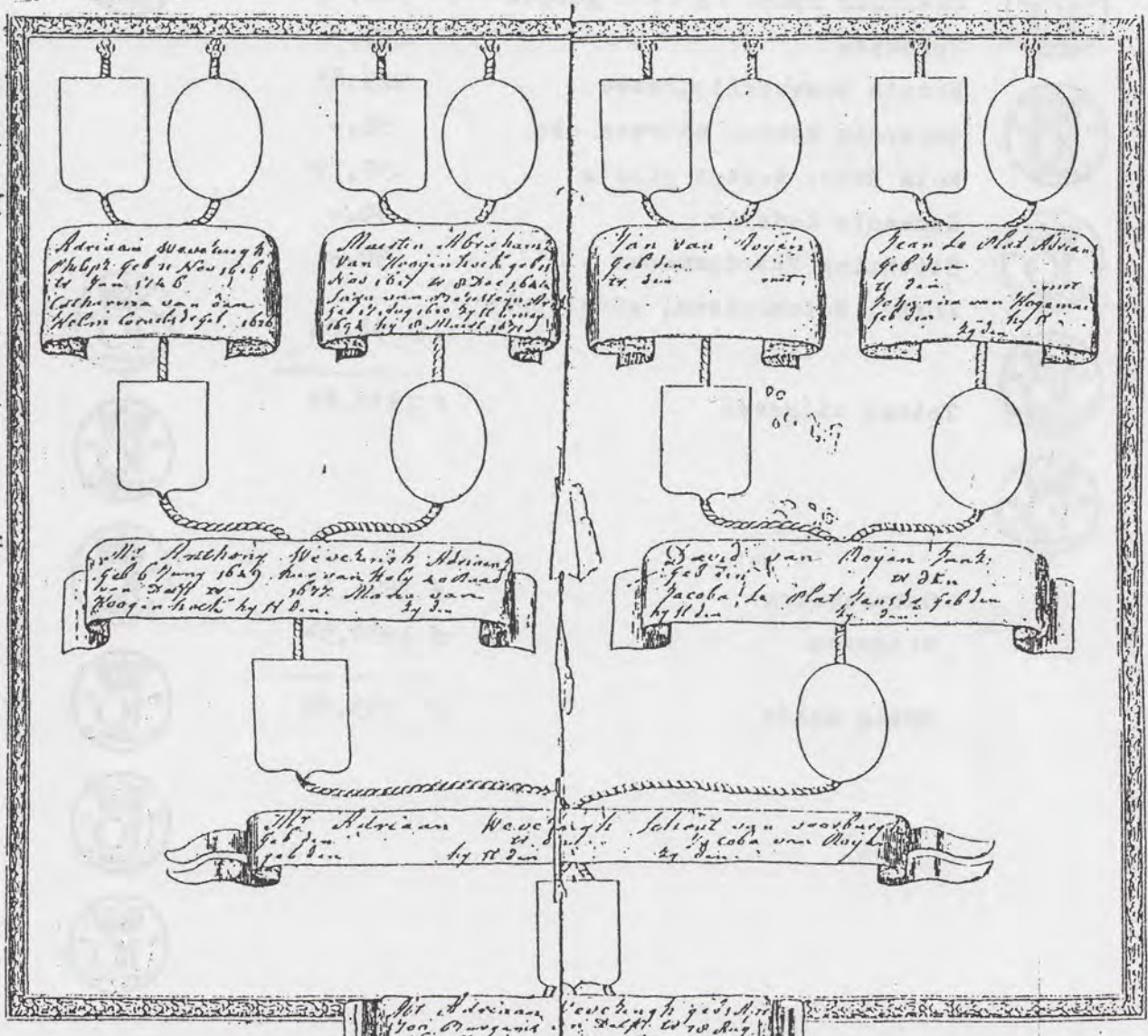
b- Blij verrast waren we met de schenking van het respectabele boekwerk: Op zoek naar 't Fortuin, samengesteld door de fami- lie Van der Lem uit Nijmegen - 's-Gravenhage. Het handelt over het nageslacht van Jan Willem Diepenhorst (1630 - 1704), herbergier en eigenaar van het logement 't Fortuin.

Fraai uitgegeven, vol boeiende beschrijvingen; het wemelt van de Diepenhorsten, uitgezocht tot in het XVIIde geslacht. En laat nou al die Termeise aan elkaar verwant zijn: de kaste- leins, de timmerlui, de kruiwagenmakers en de schippers tot de gezusters toe.

Uitgewaaierd over de Alblasser- en de Hoekse Waard, Flakkee, het Brabantse, Indie en tot in Noordeloos-Michigan toe.

Goed voorbeeld doet goed volgen: hup werkgroep GENEALOGIE.

voorbeeld van stamboom uit 19e eeuw

Verslag van de lezing, gehouden door de heer M.W. Schakel op 7 maart j.l., met als titel De Waard vanaf 1568.

Hoewel in de schoolboeken de 80-jarige oorlog begint in 1568, had de Waard ervoor al heel wat oorlogsgeweld te verduren gehad. Hendrik van Brederode speelt hierin een grote rol. Deze was een tijdgenoot van Willem van Oranje en samen met hem opgevoed aan het Brusselse hof.

Eenmaal gevestigd te Vianen, wordt Hendrik van Brederode een voorvechter voor de "Nieuwe Leer" en biedt vervolgens in Vianen bescherming aan. Tevens zijn er meerdere boekdrukkers in de stad die boekjes, pamfletten en Nieuwe Testamenten drukken.

Bekende edelen logeren te Vianen en Herlaer.

Philips II voelt dit als een dreiging en stuurt in 1567 troepen naar de Alblasserwaard om Hendrik van Brederode mores te leren. Op 24 april 1567 worden Ameide en slot Herlaer bezet en in minder dan een week tijd wordt ook Vianen ingenomen en Nieuwpoort bezet, waarbij daar alle (+ 60) houten huizen worden verbrand.

Ameide, Vianen en Nieuwpoort worden gesloopt en spelen geen grote rol meer in de 80-jarige oorlog.

In de zeventiger jaren van de 15e eeuw zijn er veel dijkdoorbraken door ijssdammen (1573 bij Sluis), stormvloed en door mensenhand (inundatie tegen de vijand).

Tussen 1573 en 1581 gaan bijna alle stadjes om naar de Nieuwe Leer, omdat de Waard onbegaanbaar is voor de Spaanse troepen, uitgezonderd Everdingen en Hagestein, die bezet bleven omdat ze boven NAP lagen.

Na de 80-jarige oorlog is Ameide in 1672 (het Rampjaar) nogmaals slachtoffer van oorlogsgeweld. De Alblasserwaard ligt dan in de Waterlinie en wordt wederom geïnnundeerd. De optrekkende Fransen kunnen dan alleen nog de hoge Lekdijk gebruiken.

Vianen blijft buiten schot, het heeft een contract met de Fransen dat het gespaard zou blijven, als het niet in verzet kwam.

Bij Sluis is een versterking, een schans opgeworpen. Op 27 november 1672 wordt deze bestormd en veroverd door de Fransen, ondanks de kanonneerboden op de Lek, die de Fransen onder vuur nemen.

Er vallen + 60 doden en de buitendijks staande molens bij Sluis branden af.

In Ameide worden alle houten huizen platgebrand, slechts het Stadhuis en de kerk blijven gespaard, terwijl de in de kerk

opgeslagen munitie van de Staatse troepen onopgemerkt blijft. Eind 1673 wordt de inundatie beëindigd en kan men aan de wederopbouw beginnen.

Tot zover de in het kort weergegeven lezing van de heer M.W. Schakel. De opkomst was goed, het was een fijne en leerzame avond.

Mededeling.

Tot nu toe waren alle avonden, georganiseerd door onze vereniging gratis toegankelijk voor iedereen.

Dit was om wat meer bekendheid aan onze vereniging en haar activiteiten te geven.

Naar de leden toe, die trouw hun contributie betalen is dit niet helemaal juist.

Vanaf nu wil het bestuur voorstellen om entreegelden te heffen voor alle niet-leden die de te organiseren evenementen van onze Historische Vereniging willen bezoeken, zodat de leden "waar voor hun geld" krijgen en tevens de kosten wat gedrukt worden.

Op de ledenvergadering is er de gelegenheid dit te bespreken, zie punt 8f van de agenda.

Tentoonstelling.

Als afsluiting van ons winterseizoen willen we als vereniging een tentoonstelling organiseren. We zijn hiervoor benaderd door de ondernemersvereniging "Actio" te Ameide, die eind juni een grote braderie met een uitgebreid programma organiseert.

Wij krijgen het Stadhuis als expositieruimte en kunnen daar meerdere avonden exposeren.

Het bestuur is al naarstig op zoek naar bezienswaardigheden en opstellingsmateriaal.

Tijdens de tentoonstelling hopen we de restanten van de gedrukte ansichten en prenten te verkopen die zijn overgebleven van Kerkepad en de Paardenmarkt.

De braderie zal ongetwijfeld veel bezoekers trekken en we hopen dat er veel enthousiaste kijkers de tentoonstelling op het Stadhuis zullen aandoen!

Werkgroepen.

Zoals reeds vermeld is in het jaarverslag van onze secretaris, is de werkgroep "Kerkelijk Archief Tienhoven" van start gegaan. Deze werkgroep kan echter nog wel heel wat versterking gebruiken! Omdat dit archief zo gemakkelijk beschikbaar is, zou het fijn zijn als er nieuwe enthousiaste speurders deze werkgroep wat zouden willen aanvullen, zodat dit voorhanden zijnde materiaal zo goed mogelijk wordt benut voor onderzoek.

Leden die interesse hebben kunnen zich melden bij bestuurslid C. den Oudsten, die deze groep draaiende houdt. (tel. 1966).

De "werktijden" van de werkgroep worden onderling geregeld, zoals het voor iedereen het beste uitkomt.

Door enkele bestuursleden is al aangegeven, dat zij ook graag werkgroepen willen starten.

Gedacht wordt aan "Het Verenigingsleven in Termei" en de "Griendcultures". Leden die aan deze werkgroepen willen deelnemen kunnen zich op de jaarvergadering melden bij het bestuur, of zich telefonisch melden bij A.M. den Oudsten (1249) voor "het Verenigingsleven" en bij G. Streefkerk (1369) voor "de Griendcultures"

Naar aanleiding van de lezing van de heer F.H.J. van Asch zouden we graag mensen bijeen willen krijgen voor een werkgroep Genealogie (of stamboomonderzoek). Leden die al bezig zijn, of klaar (!) zijn kunnen vooral weer anderen enthousiast maken en zijn ook zéér welkom bij deze werkgroep.

Cursus Oud Schrift.

In het nieuwsblad van november 1990 kon men zich opgeven voor de cursus Oud Schrift leren lezen.

Bij gebrek aan deelnemers is de cursus toen niet doorgegaan. Het bestuur kreeg de indruk dat de cursusgelden het voornaamste struikelblok waren.

In het najaar is er nogmaals de gelegenheid deze cursus te volgen. Deze cursus vindt dan niet plaats in Ameide maar in Schoonhoven en hierdoor zullen de kosten lager zijn. We hopen als bestuur dan ook dat in het najaar onze leden in de rij zullen staan, als

ze zich nogmaals kunnen aanmelden voor deze cursus.

Het vervoer naar Schoonhoven wordt onderling geregeld.

Bedenk wel: zonder deze cursus zijn oude documenten en archieven vrijwel onmogelijk te ontcijferen!

Ooproep.

Alle leden die al onderzoeken hebben gedaan naar hun voorvaders, worden vriendelijk verzocht mee te werken aan het volgende:

Er is een onderzoek gaande op het gebied van de historische bevolkingswetenschap, door historici van de Universiteit van Utrecht, samenwerkend met 160 plaatselijke vrijwilligers.

Men wil inzicht krijgen in de ontwikkeling van het geboorte/sterftecijfer in de 18e en 19e eeuw.

Deze cijfers zijn vaak afhankelijk van de leefomstandigheden en verschillen zeer van streek tot streek.

Het onderzoek naar de ontwikkeling met betrekking tot geboorte, huwelijk en sterfte in de Alblasserwaard dient daarom niet alleen een regionaal, maar ook een algemeen doel.

Een belangrijk onderdeel van dit onderzoek is het reconstrueren van huwelijken, om zo gezinnen in hun ontstaan en ontwikkeling te volgen. Het gaat om huwelijken die gesloten zijn tussen +1820 en + 1920.

Vandaar het verzoek aan al degenen die over gegevens beschikken van hun uit de Alblasserwaard of Vijfheerenlanden afkomstig voorgeslacht, om dit ter inzage te geven.

Uiteraard worden geen privé-gegevens in de onderzoeksresultaten vermeld. Daarin komt alleen een algemeen beeld naar voren.

Het onderzoek zal gepubliceerd worden door de Stichting Publicaties Alblasserwaard en Vijfheerenlanden.

Voor nog meer inlichtingen kunt u terecht bij het bestuur van de vereniging, die hierover een schrijven ter inzage heeft.

Dit schrijven stond ook in de krant de Vijheerenlanden van 3 april j.l.

Verduin doet onderzoek

VIANEN/ZEDERIK — Dr. J.A. Verduin gaat op uitnodiging van de Stichting Publicaties Alblasserwaard en Vijfheerenlanden een demografisch onderzoek doen in de regio.

Degenen die actieve of passieve medewerking willen verlenen aan dit onderzoek kunnen schriftelijk reageren naar D.J. de Jong, Binnendams 6, 3373 AD Hardinxveld-Giessendam. Ook kan telefonisch of schriftelijk contact opgenomen worden met de onderzoekers dr. J.A. Verduin, Valklaan 17, 3738 GE Maartensdijk, telefoon 03461-1978 of met mevrouw J.M.C. Oubelkas-Lock, Laddersweer 32, 4942 AG Raamsdonksveer, telefoon 01621-14122.